

РЕШЕНИЕ

№ 207

гр. Русе, 16.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ВТОРИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Аглика Гавраилова

Членове: Антоанета Атанасова
Михаил Драгнев

при участието на секретаря Иванка Венкова
като разгледа докладваното от Антоанета Атанасова Въззивно гражданско дело № 20224500500309 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Сдружение „Териториална организация на научно-техническите специалисти“ чрез адв. М.Р. против Решение № 380 от 25.03.2022 г. по гр. д. № 5159/2021 г. по описа на Районен съд Русе, с което е уважен предявеният против него иск за заплащане на сумата в размер на 1500 лв., представляващи социални придобивки за 2020 г., ведно със законната лихва върху тях от датата на подаване на исковата молба и върху него са възложени разноските по делото. Въззивникът намира първоинстанционния съдебен акт за неправилен като постановен при съществени нарушения на съдопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и за необоснован. Развива оплаквания за незаконосъобразност на изводите на съда поради неправилно възприета фактическа обстановка. Възразява срещу позоваването в мотивите на неприети по делото доказателства. Намира, че съдът е обсъждал ирелевантни за предмета на спора факти и обстоятелства, като възразява и срещу изготвения по делото доклад. Заема позиция и за липсата на каквито и да било мотиви, обосноваващи уважаването на претенцията в заявления от ищцата размер. Моли въззивния съд да отмени решението и да постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявения срещу него иск. Претендира разноски за двете инстанции.

По реда и в срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна СВ. ХР. К. чрез адв. Т.П. АК Русе, в който взема становище за неоснователност на въззивната жалба и прави искане тя да не се уважава. Излага

съображения за правилност и обоснованост на изводите на съда. Моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Въззивната жалба е подадена от процесуално легитимирано лице, в законоустановения срок и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба от СВ. ХР. К., с която същата предявява срещу Сдружение „Териториална организация на научно-техническите специалисти“ иск да бъде осъден ответника да ѝ заплати сумата в размер на 1500 лв., представляващи социални придобивки за 2020 г. В исковата молба са изложени твърдения, че с ответника са били обвързани от трудово правоотношение, по силата на което ищцата е изпълнявала длъжността „г.с.“. Твърди още, че от 24.08.2020 г. била в отпуск по болест. Независимо от това, участвала с професионални съвети на място и от дома си при оформяне на счетоводните документи на работодателя, подавала съответната информация до НАП, НСИ и други държавни органи. В края на 2020 г. работодателят ѝ платил на всички служители социални добавки към работната заплата. Единствено тя не получила такива. В разговор със секретаря на НО на НТС, същият аргументирал неплащането им с това, че била в отпуск по болест, а при изплащане на някаква сума това щяло да се отрази в подаваната информация към НОИ. Заявява, че това не било вярно, още повече че имала 5 работни дни през м. декември, 2020 г. Намира, че лишаването ѝ от тази сума било незаконосъобразно. Недопустимо било социалните придобивки да бъдат в зависимост от престацията на работна сила. Те имали социален характер и поради това следвало да ѝ се разпределят и на нея с цел финансовото ѝ подпомагане за възстановяване на здравословното ѝ състояние.

Ответникът Сдружение „Териториална организация на научно-техническите специалисти“ чрез адв. М.Р. взема становище за неоснователност на иска. Възразява срещу твърдението на ищцата, че е изплащал социални разходи. Заявява, че в края на 2020 г. определил и изплатил допълнителни възнаграждения за постигнати резултати. Обективирал своето решение в Заповед № ЛС 11/21.12.2020 г. Начислените възнаграждения представлявали допълнителни възнаграждения за постигнати резултати от труда съгласно чл. 4, т. 4 ВПОРЗ. Изплатените възнаграждения имали характер на допълнително трудово възнаграждение с непостоянен характер, съгласно чл. 13, ал. 1, т. 1 НСОРЗ. Позовава се на съдебна практика, като заема позиция, че в случая става въпрос за решение от кръга на работодателската целесъобразност и част от управленската функция на трудовия процес, което не подлежи на съдебен контрол. Претендира за отхвърляне на иска и за присъждане на разноски.

Въззивният съд, упражнявайки правомощията си по чл. 269 ГПК, намира, че Решение № 380 от 25.03.2022 г. по гр. д. № 5159/2021 г. по описа на Районен съд Русе е валидно и допустимо, но неправилно.

С оглед въведените от ищцата фактически твърдения и отправеното от нея искане, съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 293 КТ. Относно възраженията във въззивната жалба по допустимостта на иска следва да се отбележи следното: Действително, практиката на ВКС приема, че искове за заплащане суми от фонд СБКО са процесуално недопустими, тъй като нормите на КТ /чл. 292, чл. 293 и чл. 294/ определят, че преценката на работодателя дали да отдели и в какъв размер средства за фонд СБКО, съответно компетенциите на ОС на работниците за начинът на разпределение и използване на тези средства, са свързани с преценка за целесъобразност, която не подлежи на съдебен контрол. Настоящият случай обаче не е такъв - ищцата не твърди, че работодателят ѝ не е отделил и не е определил средствата за СБКО, а обратното, че такива средства е имало, но не са ѝ били изплатени.

Липсва спор между страните, че през процесната 2020 г. са били обвързани от ТПО, както и че считано от 24.06.2020 ищцата е била в отпуск поради временна неработоспособност. Не се спори също така, че в края на 2020 г. ответникът определил и изплатил на всички служители без ищцата допълнителни трудови възнаграждения, като спорът между страните е съсредоточен относно основаниято, на което те са изплатени. Ищцата твърди, че става въпрос за изплатени средства за СБКО. Защитната теза на ответника е, че те представляват допълнителни трудови възнаграждения за постигнати резултати.

В подкрепа на своевременно въведеното с отговора на исковата молба възражение, по делото е приложена Заповед № ЛС11/21.12.2020 г., издадена от инж. З.Ц.- секретар на ТО на НТС Русе, с която същият, на основание чл. 4, т. 4 ВПОРЗ, нарежда към трудовите възнаграждения за м. декември, 2020 г. да бъдат изплатени допълнителни възнаграждения за постигнати резултати в размер на две брутни работни заплати на 6-ма поименно посочени служители, измежду които ищцата не фигурира. Общо определената сума е в размер на 14 121,80 лв. Приобщени към доказателствения материал са и ВПОРЗ на ответника, от които се установява, че чл. 4 урежда начина на използване на средствата за работна заплата за съответния период, а т. 4 предвижда, че тези средства могат да се използват за изплащане на допълнителни възнаграждения за постигнати резултати от труда – текущо, за година или друг период. Съгласно чл. 5 пък от ВПОРЗ на работодателя –ответник, разчет за средствата за работна заплата може да прави председателят на УС /секретаря/.

По делото е приложена и ръкописна разплащателна ведомост за м. декември, 2020 г. на ответното сдружение, подписана от г.с. и секретар. В нея сумата от 14121,80 лв. е начислена в графа „съгласно заповед № ЛС11/21.12.2020 г.“. Приложени са и две компютърни неподписани разпечатки от специализиран счетоводен софтуер – едната на разплащателна ведомост за м. декември, 2020 г., разпечатана на 21.12.2020 г. и представена от ответника и другата на разплащателна ведомост /пълна/, разпечатана на

06.04.2021 г. и представена от ищцата. В първата сумата от 14121,80 лв. е посочена в графа „допълнителни трудови възнаграждения“, а във втората в графа „социално доплащане“.

С оглед въведените във въззивната жалба оплаквания, в открито съдебно заседание пред настоящата инстанция, от страна на въззивният съд беше дадена възможност на страните да предприемат процесуални действия по посочване на относими за делото доказателства, които са пропуснали да извършат в първата инстанция поради непълнота и неточност на доклада. Въпреки това, нови доказателства не са ангажирани.

При така установеното от фактическа страна, се налагат следните правни изводи:

Съгласно чл. 292 КТ финансирането на Социално битовото и културно обслужване /СБКО/ се осъществява със средства на работодателя и от други източници, но в трудовото ни законодателство не съществува законово задължение на работодателя да предвиди такива средства. Това зависи от неговата преценка, от икономическите му възможности, от финансовото състояние на предприятието. Ако бъдат предвидени такива средства, те се използват по решение на общото събрание на работниците и служителите в предприятието, съгласно разпоредбата на чл. 293, т. 1 КТ. По делото не са представени никакви доказателства, от които може да бъде направен извод, че ответникът е предвидил средства за СБКО, нито решение на общото събрание на работниците и служителите как да бъдат разходвани тези средства

От друга страна, ответникът, съобразно разпределената му доказателствена тежест, установи в условията на пълно и главно доказване възражението си, че допълнителните трудови възнаграждения, изплатени от него в края на 2020 г., са за постигнати резултати, а не за СБКО. Този извод категорично се налага при съвкупната преценка на представените от него писмени доказателства – заповед от 21.12.2020 г., ръкописна ведомост за м. декември, 2020 г. и не се опровергава от релевираните от ищцата писмени доказателства, измежду които единствено относим към предмета на спора е документът, наименован „пълна разплащателна ведомост за пер. 337 до пер. 348“. Последната не е подписана, респ. не е установено авторството ѝ, не е ясно от кого, от каква и от чия счетоводна програма е разпечатана. Междувпрочем същото важи и за представената от ответника компютърна разпечатка от програмен продукт. Неправилно съдът ги е обсъждал в мотивите си, още повече че за разчитането им по начина, направен от него са необходими специални знания, каквито по делото не са ангажирани. Но по-същественото е, че по делото е представена, подписана от законния представител на работодателя ведомост, в която основанието за изплащане на сумите в общ размер на 14121,80 лв. е ясно посочено и кореспондира с приложената по делото Заповед от 21.12.2020 г., отново носеща подписа на секретаря на ответното сдружение.

Действително, основаниято е написано ръкописно, като е зачертано отпечатаното наименование на съответната графа. От това обстоятелство обаче не могат да бъдат черпени доводи в подкрепа тезата на ищцата, доколкото очевидно ползваният от работодателя формуляр в частта за допълнителните труд. възнаграждения няма предвидена графа „за постигнати трудови резултати“. Заповед № ЛС11/21.12.2020 г. е своевременно представена от ответника още с отговора на исковата молба, приета е като доказателство в първото по делото съдебно заседание, на което е присъствал и процесуалният представител на ищцата и не е оспорена от него. Едва с писмените си бележки, същият възразил, че заповедта е антидатирана, което подробно обосновал с разминавания между ръкописната ведомост и двете счетоводни разпечатки от софтуерни продукти, представени от двете страни. Това оспорване обаче е преклудирано и неправилно е било обсъждано от първоинстанционния съд. Доводите на процесуалния представител на ищцата, изложени в отговора на въззивната жалба, че още в първото съдебно заседание било въведено от негова страна възражение, че заповедта е антидатирана, но не било отразено от съда в протокола, са неоснователни. В случай, че това действително е било така, ищцата е разполагала с предоставената ѝ в чл. 151 ГПК възможност да поиска допълване на протокола, от която тя не се е възползвала. По силата на концентрационното начало страната не може да поправи едва пред въззивната инстанция пропуските, дължащи се на проявено от нея процесуално бездействие в първоинстанционното производство.

Само за пълнота следва да се отбележи, че абсолютно ирелевантен за предмета на спора е въпросът дали в ръкописната разплащателна ведомост /единствената, носеща подпис на представляващ работодателя/ има подписи на служителите, че са получили начислените им в нея суми. Освен, че е неотносим към настоящото производство, този довод е и неоснователен, доколкото трудовото законодателство – чл. 270, ал. 3, изр. 3 КТ допуска плащането на трудовото възнаграждение да се извършва по банков път. Що се отнася до извода на съда, че ръкописната ведомост не била подписана за „гл. счетоводител“ от ищцата, то от една страна по делото подобно твърдение изобщо не е въвеждано, от която и да било от страните, за да възникне спор по този въпрос. Не са и събирани никакви доказателства в тази насока, които да обосноват подобен извод у съда. Отделно от това, ирелевантно е обстоятелството кое точно лице е положило подпис за г.с. – дали това е ищцата или не, щом ведомостта е подписана от представляващия работодателя.

При така изложеното, твърденията на ищцата, че в края на 2020 г. ответникът отделил и разпределил средства за СБКО се явяват недоказани. Лсе явяват недоказани. ията на ищцата, че в края на 2020 г. работодателят ѝ е отделил и разпределил средства за а разплащателна лЛЛлллипсва договорно или законно задължение от страна на работодателя за плащане на средства за задоволяване на социално-битови и културни потребности на ищцата в претендирания или друг размер, респ. липсва основание за

получаване на претендираната сума. Предявеният иск се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

При липса на главно парично задължение, липсва и вреда от неговото неизпълнение, която да бъде репарирана с присъждане на обезщетение в размер на законната лихва за времето на забавата, поради което като неоснователен следва да бъде отхвърлен и акцесорният иск по чл. 86 ЗЗД.

Поради несъвпадане на изводите на настоящия съд с първоинстанционния, обжалваното решение следва да бъде отменено като неправилно и да бъде постановено друго, с което предявеният иск да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

С оглед изхода от делото, отправеното искане и представените доказателства, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сторените от него разноси пред двете инстанции, които възлизат на 500 лв. пред РРС и 330 лв. пред РОС, съгласно представените списъци по чл. 80 ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, Русенският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 380 от 25.03.2022 г. по гр. д. № 5159/2021 г. по описа на Районен съд Русе и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от СВ. ХР. К., ЕГН ***** иск против Сдружение „Териториална организация на научно-техническите специалисти“, ЕИК 000532747, представлявана от секретаря З.Ц. за заплащане на сумата в размер на **1500 лв.**, представляваща социални придобивки за 2020 г., ведно със законната лихва върху нея, считано от 20.09.2021 г. до окончателното плащане като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА СВ. ХР. К., ЕГН *****, със съдебен адрес: ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на Сдружение „Териториална организация на научно-техническите специалисти“, ЕИК 000532747, представлявана от секретаря З.Ц. сумата в размер на **830 лв.** разноси пред двете инстанции.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____